

Харківська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №126
Харківської міської ради Харківської області

ЗВІТ
директора Харківської
загальноосвітньої школи
І-ІІІ ступенів №126
Харківської міської ради
Харківської області
Усиченко Людмили Миколаївни

Харків 2018

Вступ

Концепція розвитку школи стверджує необхідність якісного оновлення змісту освіти, забезпечення безперервного процесу становлення та розвитку гармонійної творчої особистості учня. Школа бере на себе місію створення нового освітнього середовища, де панує атмосфера педагогічної творчості вчителів – однодумців, учнів і батьків. Нове освітнє середовище передбачає й новий зміст освіти, нові технології навчання і виховання, розвиток інтелектуальних здібностей дітей, щоб вивести кожного школяра на виховання культури творчого мислення. Сьогодні школа має готувати не лише носія знань, а й творчу особистість, яка здатна використовувати здобуті знання для конкурентоспроможної діяльності у будь-якій сфері суспільного життя, тобто формувати компетентну особистість. Розвиток у школяра самостійності, здатності до самоорганізації, саморозвитку, самовиховання, самоосвіти – це одне з першочергових завдань сучасної школи. Школа повинна підтримати, захистити дитину, озброїти механізмами, технологіями розробки життєвих стратегій, спрямованих на формування гармонійної компетентної, конкурентоспроможної особистості, яка вміє творчо розв'язувати проблеми, вміє повноцінно жити у новому світі, адекватно реагувати на зміни, постійно самовдосконалюється, намагається змінити на краще своє життя та життя своєї країни, а саме виховати компетентну особистість... В останні роки поняття «компетентність» вийшло на загально дидактичний і методологічний рівень. Це пов'язано з його системно-практичними функціями й інтеграційною мета предметною роллю в загальній освіті. Необхідність формування школою ключових компетентностей відзначена в концептуальній модернізації вітчизняної освіти. Варто сказати, що не існує єдиного узгодженого визначення та перелік у ключових компетентностей. Оскільки компетентності – це насамперед замовлення суспільства на підготовку його громадян, такий перелік багато в чому визначається узгодженою позицією соціуму в певній країні або регіоні.

Тому сьогодні постає питання організації навчального процесу з точки зору компетентнісного підходу, а отже, й проблема компетентнісного підходу до управління процесом навчання є надзвичайно актуальною. Компетентнісний підхід сприяє формуванню ключових і предметних компетентностей. Компетентнісний підхід визначає результативно-цільову спрямованість навчального процесу, управління яким передбачає поетапні дії вчителя та учнів з метою досягнення результату кожного року з кожної компетентності зокрема.

Педагогічний колектив Харківської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 126 Харківської міської ради Харківської області перебуває у пошуку оптимальних, найбільш ефективних способів, що впливають на якість освіти. Застосовуються нові педагогічні технології, актуалізуються вже відомі, оскільки все більш явною стає неспроможність традиційної освітньої системи відповідати новим соціокультурним та економічним умовам.

1. Підсумки методичної роботи в 2017/2018 навчальному році

1.1. Шляхи реалізації методичної теми

У 2017/2018 навчальному році методична робота в школі здійснювалась відповідно до Законів України "Про освіту", "Про загальну середню освіту"(зі змінами), Положення про загальноосвітній навчальний заклад (Постанова Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 №778), Примірного положення про раду загальноосвітнього закладу (наказ Міністерства освіти і науки України від 27.03.2001 №159), Положення про групу продовженого дня загальноосвітнього навчального закладу (Постанова Кабінету Міністрів України), Положення про навчальні кабінети загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 20.07.2004 № 601 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 09.09.2004 №1121/9720 від 5 жовтня 2009 №1121), Національної доктрини розвитку освіти, а також відповідно до завдань, визначених у наказі по школі № 205 від 31.08.2017 «Про організацію методичної роботи з педагогічними працівниками школи у 2017/2018 навчальному році»

Робота педагогічного колективу була продовжена над реалізацією науково-методичної теми «Підвищення якості навчально-виховного процесу шляхом упровадження сучасних інноваційних технологій як умова самовдосконалення й самореалізації вчителя та учня» та виконання таких завдань:

- удосконалення змісту науково-методичної роботи, забезпечення її національної спрямованості відповідно до економічних, політичних, соціально-культурних умов розбудови й оновлення української загальноосвітньої школи;
- забезпечення необхідних умов щодо поетапної реалізації нових Типових навчальних планів та програм загальноосвітніх навчальних закладів у школі II ступеня;
- підвищення якості знань учнів з базових предметів;
- поглиблення змісту загальноосвітньої підготовки учнів з окремих предметів навчального плану шляхом організації роботи факультативів, гуртків, курсів за вибором, індивідуальних занять;
- забезпечення якісного моніторингу рівня навчальних досягнень учнів школи, науково-методичного супроводу олімпіад, конкурсів, турнірів;
- залучення педагогів навчального закладу, учнів до науково-дослідницької роботи в шкільному науковому товаристві;
- забезпечення ефективної роботи методичного кабінету школи, застосування ефективних форм організації методичної роботи вчителів-предметників;
- залучення всіх педагогів закладу до участі в роботі районних та міжшкільних методичних об'єднань до проведення методичних тижнів, декад;
- професійне вдосконалення вчителів через систему атестації, курсову перепідготовку, долучення до творчих педагогічних конкурсів;
- вивчення потреб і надання практичної допомоги молодим спеціалістам та іншим педагогічним працівникам, у тому числі в період підготовки їх до атестації;
- сприяння поширенню педагогічного досвіду вчителів закладу у фахових виданнях, на освітніх порталах;
- продовження роботи над підвищенням рейтингових показників школи, формування позитивного іміджу з утвердженням пріоритетів невинного розвитку й оновлення;

- подальше вдосконалення системи підготовки випускників до виконання тестових завдань під час проведення кампанії ЗНО-2018;
- забезпечення змістовного наповнення веб-сайту закладу.
- удосконалення роботи органів учнівського самоврядування, широке залучення його до вирішення питань організації навчально-виховного процесу, життєдіяльності навчального закладу.

Протягом року на засіданнях методичної ради обговорювалися такі питання:

- аналіз методичної роботи за 2016/2017 навчальний рік;
- планування й організація методичної роботи школи на 2017/2018 навчальний рік;
- особливості організації навчально-виховного процесу в 2017/2018 н.р.
- впровадження інноваційних технологій у формуванні компетентного учня.;
- аналіз результатів I (шкільного) етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів;
- організація наставництва як індивідуальної методичної роботи з молодими вчителями в 2017/2018 навчальному році;
- аналіз навчальних досягнень учнів за I семестр;
- виконання навчальних планів та програм за I семестр;
- підсумки участі гімназистів у I, II та III етапах Всеукраїнських учнівських олімпіадах з навчальних предметів;
- робота педагогів з питань підготовки учнів до ЗНО, ДПА;
- формування життєвих компетентностей учнів засобами проектних технологій;
- удосконалення системи роботи з обдарованими дітьми. Аналіз результатів олімпіад та участі в МАН;
- удосконалення позакласної гурткової роботи з учнями з метою розвитку їх здібностей та обдарувань;

- вивчення та обговорення нормативних документів з питання організованого закінчення навчального року, підготовки і проведення державної підсумкової атестації;
- підсумки атестації вчителів;
- результати внутрішкільного контролю за станом викладання навчальних предметів та виконання навчальних планів та програм у 2017/2018 навчальному році;
- планування методичної роботи на 2018/2019 навчальний рік.

У рамках роботи над методичною темою, вивчення, впровадження в практику роботи школи ефективного педагогічного досвіду вчителів міста, району, школи протягом 2017/2018 навчального року було організовано роботу 11 методичних об'єднань учителів-предметників та класних керівників, «Школа молодого вчителя». Затверджено плани їх роботи, науково-методичні теми, над якими працювали ШМО, визначено керівників з числа досвідчених педагогів.

Шкільні методичні об'єднання та керівники шкільних методичних об'єднань:

- Я.І.Павлусенко, учитель вищої категорії, старший учитель (ШМО учителів української мови та літератури);
- Н.В. Кочанова, учитель вищої категорії, учитель-методист (ШМО учителів історії, правознавства);
- Л.Є. Данічко, учитель першої категорії (ШМО учителів російської мови та літератури);
- І.М. Колісниченко, учитель вищої категорії (ШМО учителів іноземної мови);
- С.О. Шнуркова, учитель вищої категорії (ШМО учителів математики й інформатики, фізики)
- В. В. Гримковська, учитель вищої категорії, учитель-методист (ШМО учителів природничого циклу – географії, хімії, біології, економіки);
- Н.О. Фомченкова, учитель вищої категорії (ШМО учителів фізичної культури, музики, образотворчого мистецтва, трудового навчання, предмета «Захист Вітчизни»);

- Т.О. Бугайова, учитель вищої категорії (ШМО вчителів початкової школи);
- М.Т. Марчук, учитель вищої категорії (ШМО класних керівників школи I ступеня);
- О.В. Усова, учитель I категорії (ШМО класних керівників школи II ступеня);
- В.В. Устименко, учитель I категорії (ШМО класних керівників школи III ступеня).

Робота методичних об'єднань була спрямована на удосконалення методичної підготовки, фахової майстерності вчителя, удосконалення методики проведення уроку, спрямована на вирішення проблемних завдань навчання й виховання учнів, з урахуванням рівня організації навчально – виховного процесу, особливостей складу учнів класів проаналізовані навчальні програми, підручники. Були проведені заплановані засідання методичних об'єднань, на яких обговорювалися як організаційні питання (підготовка і проведення олімпіад, предметних тижнів), так і науково-методичні питання. Кожен керівник методичного підрозділу, ретельно проаналізувавши діяльність ШМО, перспективно визначив пріоритети в методичній роботі на наступний навчальний рік, зокрема, посилено увагу роботі з обдарованими учнями, поширення передового педагогічного досвіду через публікації у фахових виданнях, узагальнення досвіду в професійний портфоліо вчителя-предметника тощо. Протягом року вчителі школи проводили позакласні заходи в рамках міських, шкільних місячників, декад, тижнів. Згідно з річним планом роботи протягом року проведено предметні тижні. Було складено плани заходів. Відповідно до планів заходів, затверджених директором школи вчителі проводили різноманітні позаурочні заходи з учнями. На належному науково-методичному рівні проведено Тиждень історії та правознавства, Всеукраїнський тиждень права, Олімпійський тиждень, Тиждень слов'янської писемності, Місячник безпеки дорожнього руху, Тиждень іноземних мов, Тиждень математики, Тиждень географії, Тиждень зарубіжної літератури, Шевченківський тиждень, Тиждень біології та екології. Також проводилися заходи з відзначення ювілейних дат та історичних подій, до

Дня захисника України, до Дня пам'яті жертв Голодомору, до Дня Гідності та Свободи, до Дня Збройних сил України, із відзначення 73 річниці перемоги над нацизмом у Другій світовій війні. Усі проведені заходи висвітлені на сайті школи.

Одним із напрямків методичної роботи школи була організація занять з різними категоріями педагогічних працівників. Протягом року працювала школа молодого вчителя (керівник Чижова Ю.Г.), завдання якої – надання необхідної допомоги малодосвідченим спеціалістам в оволодінні методикою викладання свого предмета, розвиток умінь використовувати у своїй роботі досягнення сучасної психолого-педагогічної науки, творчої активності молодих спеціалістів.

За молодими та малодосвідченими вчителями були закріплені вчителі-наставники:

- за вчителем фізичної культури Без'язичним Костянтином Юрійовичем – вчителем фізичної культури, спеціаліста вищої кваліфікаційної категорії, Фомченкову Наталію Олексіївну;
- за вчителем правознавства Новосьол Юлією Олександрівною - вчителем історії та правознавства, спеціаліста вищої категорії, учителя-методиста, Кочанову Наталію Володимирівну;
- за вчителем початкових класів Татарніковою Юлією Юріівною – вчителем початкових класів, спеціаліста вищої кваліфікаційної категорії, Кожушко Тетяну Михайлівну.

Протягом навчального року відбулись засідання школи молодого учителя за такими темами:

- Перші кроки професійного становлення (Постановка мети уроку, добір змісту, методів навчання.)
- Нормативні документи про школу.
- Вимоги до оформлення шкільної документації.
- Типи уроків. Форми організації діяльності учнів.
- Вибір оптимального поєднання методів навчання.

- Оцінювання результатів навчальних досягнень учнів.
- Ефективні форми і методи контролю навчальних досягнень учнів.
- Самоаналіз уроку.
- Учнівський колектив – основа виховання.
- Творчий звіт учителів-початківців.

У березні та квітні 2018 року вчителями були проведені відкриті уроки. Під час аналізу уроку молодим спеціалістам були дані рекомендації щодо підвищення свого методичного та фахового рівня.

У 2017/2018 н.р. на методичних нарадах обговорювалися такі питання:

- особливості вивчення базових дисциплін у загальноосвітніх навчальних закладах у 2017/2018 навчальному році;
- вимоги щодо оформлення шкільної документації: календарно-тематичних планів, класних журналів, особових справ учнів;
- методика проведення I (шкільного) етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів;
- аналіз перевірки ведення класних журналів;
- виконання учнями єдиних вимог: зовнішній вигляд, відвідування, дисципліна на уроках та перервах, ведення щоденників, спізнення на уроки;
- підготовка до ДПА, ЗНО;
- закінчення навчального року та проведення ДПА в 2018 році;
- проведення навчальної практики та навчальних екскурсій.

Протягом 2017/2018 навчального року адміністрацією навчального закладу здійснено перевірку з питань:

- адаптація учнів 1-их класів до шкільного режиму;
- адаптація учнів 5-го класу до кабінетної системи;
- організація роботи щодо запобігання дитячого травматизму під час навчально-виховного процесу;
- стану викладання та рівень навчальних досягнень учнів з предметно-практичного навчання у 2-4 класах;

- стану викладання та рівень навчальних досягнень учнів з української мови та читання у 2-4 класах;
- стану викладання та рівень навчальних досягнень учнів на уроках математики у 1-4 класах;
- класно–узагальнюючий контроль у 4, 5, 10 класах;
- стану навчання учнів з предмету «Основи здоров'я» у 2-9 класах, правознавства, української мови та літератури у 5-11 класах, фізичної культури у 5-11 класах, з предмету «Захист Вітчизни», екології;
- участі учнів навчального закладу в II , III етапах Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових навчальних дисциплін;
- стану техніки читання у 2-4 класах;
- профілактики тютюнопаління, наркоманії, алкоголізму, вживання токсичних речовин;
- роботи класних керівників та вихователів з профілактики правопорушень, злочинності, бездоглядності;
- роботи з учнями девіантної поведінки;
- стану корекційної роботи;
- стан методичної роботи в початковій школі;
- організація свят і виховних заходів;
- організація роботи щодо запобігання всім видам дитячого травматизму протягом року;
- попередження та профілактики правопорушень, злочинності та СНІДу серед учнів (вихованців) протягом року;
- стан роботи навчального закладу з питань соціального захисту, профілактики злочинності, дотримання законодавства у сфері захисту прав дітей за 2017/2018 навчальний рік;
- стан виховної роботи за підсумками 2017 /2018 навчального року;
- стан ведення учнівських щоденників та зошитів.

За результатами вивчення матеріали були узагальнені відповідними

наказами по школі.

Упродовж навчального року проводилися індивідуальні консультації педагогів. У формі співбесіди були перевірені і затверджені календарно-тематичні плани учителів-предметників, визначені науково-методичні проблеми, над якими працювали педагоги упродовж 2017/2018 навчального року.

Основними напрямками діяльності психологічної служби школи протягом року були: контроль за адаптацією першокласників, п'ятикласників, десятикласників до нових умов навчання, перехід учнів з початкової школи до середньої та старшої. Це пов'язане із зміною класного керівника, з появою нових вчителів, предметів, кабінетною системою навчання та ще й збігається з віковими змінами - вступом дитини у підлітковий вік.

Учневі доводиться вирішувати ряд психологічних і організаційних проблем, а саме:

- як не загубитись в просторах школи?
- як розподілити час на перерві?
- що робити, коли ображають старшокласники?
- як впоратись із зростанням кількості уроків, а отже, й домашніх завдань?
- як налагодити взаємини з різними учителями, пристосуватися до їхніх вимог, методів навчання, а можливо й темпераменту?
- як стати значимою людиною для класного керівника?

Усе викликає напруження психіки дитини і може призвести до перевтоми, високого рівня тривожності, труднощів у соціально - психологічній адаптації.

Протягом року шкільний психолог, соціальний педагог працювали за корекційно-розвивальними програмами, які сприяли адаптації дітей перших, п'ятих та десятих класів. За програмами, які сприяли підготовці до державної підсумкової атестації та ЗНО. Проводили різноманітні тренінгові заняття спрямовані на розвиток комунікативних вмінь, адекватної самооцінки, розвиток уваги, пам'яті, сприймання, формування здорового способу життя, розвиток вміння долати конфліктні ситуації, формування відповідальної поведінки та

інші. Проводились профілактичні бесіди, як планові так і за запитом. Тісна співпраця психолога та педагогів є запорукою ефективності та своєчасності виховних впливів.

Протягом 2017/2018 навчального року на базі школи проводились методичні заходи для вчителів Холодногірського району:

- методичний день «Підвищення ефективності освітнього процесу шляхом впровадження особистісно орієнтованого підходу», 07.12.2017;
- районний семінар вчителів історії та правознавства, 30.11.2017;
- районний семінар вчителів предмету «Захист Вітчизни», 20.04.2018;
- районний семінар вчителів початкових класів «Розвиток творчих здібностей молодших школярів шляхом впровадження інтерактивних методів навчання». Вчителі стали учасниками «Майстер-класу» за темою «Використання на практиці інтерактивних технологій на різних етапах уроку», 23.02.2018;
- семінар-практикум для заступників директорів з навчально-виховної роботи «Запровадження елементів дистанційного навчання засобами хмарних технологій», учасники семінару отримали сертифікати, 24.11.2017.

Учителі школи брали активну участь у обласних, міських та районних семінарах, конференціях:

- регіональна конференція для шкільних педагогів афілійований міні-EdCamp Kharkiv Vynahidnyk за темою: « STEM, STEAM, STREAM: можливості в новій українській школі» (26.03.2018), де отримали сертифікати Ткаченко О. М., учитель фізики; Виродова І. С., учитель математики;
- семінар - практикум для вчителів інформатики «Використання компетентнісно-орієнтованих завдань для формування предметних та ключових компетентностей учнів» (03.11.2017) на базі ХЗОШ № 18;
- вчителів математики «Компетентнісні задачі на уроках математики як засіб підвищення якості математичної грамотності учнів» (03.11.2017) на базі ХЗОШ № 18;

-географії «Формування екологічної свідомості учнів» (31.01.2018) на базі ХЗОШ № 18;

-методичний день «Методика розвитку критичного мислення учнів у сучасному освітньому процесі» (26.02.2018) на базі ХЗОШ № 18.

Протягом січня-березня 2018 року відбувся обласний фестиваль «добрих практик» освітян Харківщини «Майстри педагогічної справи презентують». Педагогічні працівники школи представили в електронному вигляді описи сутності та досвіду застосування власних інноваційних освітніх технологій, методів, форм та моделей організації освітнього процесу тощо.

З метою виявлення та підтримки творчо працюючих педагогів, підвищення їхньої професійної компетентності, популяризації педагогічних здобутків у листопаді 2017 року проходив I (районний) тур міського конкурсу «Учитель року-2018». Конкурс проходив за такими номінаціями:

«Українська мова та література», «Фізика», «Німецька мова», «Фізична культура». У конкурсі взяли участь 3 вчителів нашої школи, а саме у номінаціях: «Українська мова та література» - Вірик О.І., «Німецька мова» - Корчак О. В., «Фізична культура» - Дьяконенко О. С. За підсумками роботи журі Конкурсу кращими визнані Вірик О. І., Корчак О. В.

Оскільки перехід на нову якість освіти сьогодні тісно пов'язаний з новими способами зберігання, у школі використовується комп'ютерна техніка, «Інтернет» під час проведення уроків з різних предметів. У школі ведеться цілеспрямована робота щодо створення умов для інтелектуального та духовного розвитку обдарованих дітей. Задоволення їх потреб здійснюється шляхом залучення до різних видів творчості. Робота гуртків, індивідуальні заняття впливають на інтереси і здібності дитини, а також на формування творчої особистості.

1.2. Кадрове забезпечення навчально-виховного процесу

На кінець 2017/2018 навчального року якісний склад педагогічного колективу становив:

- спеціаліст вищої категорії – 40, що складає 51%;
- спеціаліст I категорії – 16, що складає 21% ;
- спеціаліст II категорії – 9, що складає 11% ;
- спеціаліст – 13, що складає 17% ;

18 вчителів школи мають звання "Старший учитель".

9 вчителів школи мають звання «Учитель методист».

1 – нагороджено знаком Відмінник освіти України.

1 — Заслужений учитель України.

Аналіз дозволяє зробити висновок, що в школі підібраний досить професійний педагогічний склад. Всі педагоги підтверджують заявлені категорії. Основну частину педагогічного колективу складають досвідчені вчителі з великим стажем роботи, що володіють високою професійною майстерністю, які мають вищу та першу кваліфікаційні категорії. Постійно йде оновлення колективу молодими учителями. Таким чином, у школі створені необхідні умови для забезпечення якості освіти.

1.3. Підсумки атестації та курсової перепідготовки педпрацівників

Атестація педпрацівників ЗОШ I-III ступенів № 126 в 2018 році проводилась згідно Типового положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом Міністерства освіти України від 06.10.2010 № 930, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 14 грудня 2010 року за № 1255/18550 (зі змінами, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту від 20.12.2011 № 1473, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 10.01.2012 за № 14/20327), наказу Міністерства освіти і науки України від 08.08.2013 № 1135 «Про затвердження змін до Типового положення про атестацію педагогічних працівників», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 16 серпня 2013 року за № 1417/23949, з метою забезпечення

стимулювання цілеспрямованого безперервного підвищення рівня професійної компетентності педагогічних працівників, росту їх професійної майстерності, розвитку творчої ініціативи, підвищення престижу й авторитету, забезпечення ефективності навчально-виховного процесу відбулася чергова атестація 12 педагогічних працівників Харківської загальноосвітньої школи I–III ступенів № 126 Харківської міської ради Харківської області.

Адміністрацією школи у вересні місяці було створено атестаційну комісію, узгоджено її склад з профспілковим комітетом, розроблено план роботи атестаційної комісії, ознайомлено педколектив зі списками педпрацівників, що атестуються, перевірено строки проходження ними курсів підвищення кваліфікації, складено графік проведення ними відкритих уроків та виховних годин, а також проведено відвідування уроків і виховних заходів дирекцією школи. Видано повідний наказ.

Слід відзначити високий рівень оформлення атестаційних матеріалів, накопичення розробок уроків та виховних заходів, впровадження нових педагогічних технологій у діяльності педагогів, що атестуються. Відповідно до плану роботи було проведено шість засідань атестаційної комісії. Члени атестаційної комісії забезпечували вивчення системи і досвіду роботи вчителів на основі моніторингових досліджень. Були проведені різноманітні моніторингові процедури (спостереження, анкетування, співбесіди, тестування і т.п.), а також застосовувався кваліметричний підхід, сутність якого полягає в оцінюванні якісних характеристик кількісними методами (ступінь володіння вчителем елементами педагогічних технологій, що сприяють підвищенню якості навчання; діяльність вчителя в навчальному процесі).

Членами атестаційної комісії були відвідані уроки відповідно до графіка, позакласні та виховні заходи, проводились співбесіди з вчителями, які атестувалися, з питань самоосвіти, анкетування з метою вивчення рейтингу вчителів серед учнів, батьків, колег по роботі.

Відвідані уроки показали, що робота над загальношкільною проблемою «Підвищення якості навчально-виховного процесу шляхом впровадження

сучасних інноваційних технологій як умови самореалізації і самовдосконалення вчителя та учня» сприяла підвищенню якості проведення навчальних занять, розвитку тенденції до розширення діапазону активних методів, що використовуються у навчанні, посиленню мотиваційної сфери, посиленню інтересу до самонавчання.

У січні-лютому 2018 року було заслухано звіти вчителів, які атестувалися, на засіданнях методичних об'єднань. Учителі, які атестувалися, брали участь у різноманітних методичних заходах на рівні школи, району, області.

Отже, у 2017/2018 навчальному році атестовано 12 педагогів (у т.ч.1 педагог – школа «Інтелект України»), що складає 14 % від загальної кількості педагогічних працівників. Показники атестації в закладі стабільні.

Дані

про наслідки атестації педагогічних працівників ХЗОШ № 126 у 2018 році

Категорія педпрацівників, які були атестовані в 2018 році	Кіл-сть атестованих		Наслідки атестації педагогічних працівників												
	В/о	Без в/о	З вищою освітою						Без вищої освіти						
			Кваліфікаційна категорія				Педагогічні звання		Тарифний розряд		Педагогічне звання				
			вища		I		II		Сп.	Присв.	Підтв.	Визнач.	Підтверджено	Присвоєно	Підтверджено
В	П	В	П	В	П										
Вчителі	11	0	6	1	2	2	0	0	0	4	4	0	0	0	0
Бібліотекар	1	0										1			
Усього	12	0	6	1	2	2	0	0	0	4	4	1	0	0	0

Наслідки атестації педагогічних працівників по ХЗОШ № 126

Категорії педпрацівників	Всього таких працівників	Із них		Загальні наслідки атестації педагогічних працівників									
		В/о	Без в/о	З вищою освітою						Без вищої освіти			
				Кваліфікаційна категорія				Педагогічне звання		Тарифний розряд		Педагогічне звання	
				Вища	I	II	Спец	Мето дист	Старший учитель	8	9		
Учителі	68	67	1	35	15	8	9	8	15		1		
Педагог-організатор	1	1					1						
Психолог	1	1			1								
Бібліотекар	2	2										2	
Соціальний педагог	1	1				1							
Директор	1	1		1				1					
Заступник директора	4	4		4					3				

ВСЬОГО	78	77	1	40	16	9	10	9	18		3	
--------	----	----	---	----	----	---	----	---	----	--	---	--

Одним з пріоритетних питань методичної роботи це підвищення професійної майстерності вчителя через його самоосвіту, самовдосконалення, задоволення індивідуальних потреб педагогічних працівників в особистому та фаховому зростанні; активізації творчого потенціалу. Тому основне завдання організованих заходів - допомогти педагогічним працівникам у реалізації актуальних завдань розвитку, вдосконалення і підвищення професійної майстерності та рівня психологічної підготовки; активізація творчого потенціалу. Саме з цією метою в плані роботи з педкадрами та в плані роботи методичної підструктури були передбачені, крім колективних, індивідуальні форми роботи: робота над науково – методичною проблемою, самостійна робота над методичною темою, самоосвіта, до курсова та після курсова підготовка, консультування, опрацювання фахових журналів і методичної літератури та інше. Кожен учитель накінець навчального року виконав план самоосвіти.

У 2017/2018 навчальному році планову курсову перепідготовку на базі Комунального вищого навчального закладу «ХАНО» пройшли 22 педагога. Всі вчителі початкової школи були слухачами одного із обов'язкових етапів підвищення кваліфікації педагогів онлайн-курсів «EDERA». Дистанційний курс ознайомив вчителів з новим Державним стандартом початкової освіти та методиками компетентнісного навчання. Вчителі прослухали 60 годин лекцій, успішно виконали модульні завдання, пройшли фінальний іспит та отримали відповідні сертифікати.

2. Особливості організації освітнього процесу в умовахупровадження нового Державного стандарту початкової освіти.

21. Діяльність закладу в умовах впровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа»

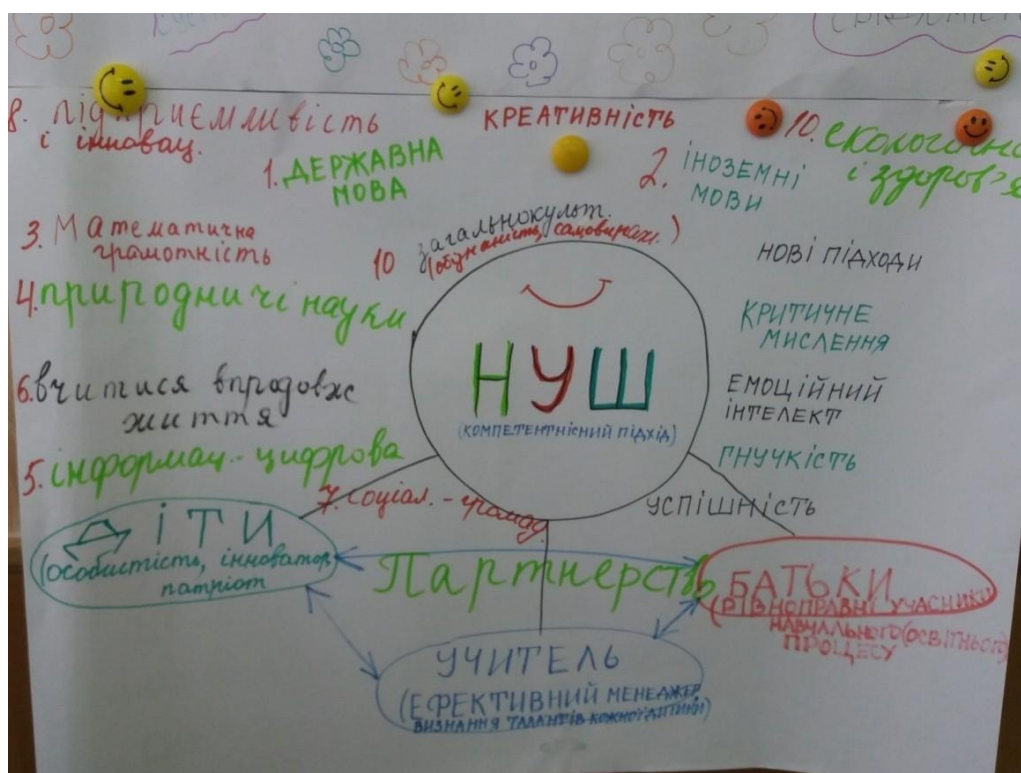
Оновлення суспільства – суперечливий, складний і тривалий процес, пов'язаний із пошуком нових шляхів, засобів здійснення перетворень у всіх сферах життєдіяльності людини. Це зумовлює необхідність творчої участі в цьому процесі всіх громадян держави, бо недостатня креативність, відсутність ефективних стимулів її розвитку та реалізації – основні фактори, які заважають втіленню інноваційних ідей, задумів, нових цільових настанов та орієнтацій. Підготовка до таких процесів оновлення – прерогатива освіти.

Реформування освіти в Україні є частиною процесів оновлення освітніх систем, пов'язаних із визнанням значимості знань як рушія суспільного добробуту та прогресу. Ці зміни стосуються впровадження Концепції „Нова українська школа”, створення нових освітніх стандартів початкової школи, оновлення й перегляду навчальних програм, змісту навчально-дидактичних матеріалів, підручників, форм і методів навчання.

Стає зрозумілим, що досягнення мети сучасної освіти пов'язане з особистісним потенціалом учителя, його загальною та професійною культурою, без яких неможливе розв'язання наявних проблем навчання і виховання відповідно до нових освітніх парадигм. Сучасному вчителю необхідні гнучкість і нестандартність мислення, вміння адаптуватися до швидких змін та умов життя. А це можливе лише за наявності високого рівня професійної компетентності, розвинених професійних здібностей.

Новий зміст і завдання сучасної системи освіти вимагають особливої уваги до особистості педагога – ключової постаті у формуванні особистості учнів. Професія педагога має свою специфіку, яка полягає в тому, що він працює з людиною, а також, його власна особистість є могутнім робочим інструментом, і чим досконалішим є цей інструмент, тим успішнішим буде професійний результат. Таким чином, саме в педагогічній професії особисте зростання є неодмінною умовою досягнення високих результатів.

Саме тому серед основних завдань розбудови сучасної системи освіти перебуває забезпечення професійного розвитку й удосконалення педагогічних кадрів упродовж їхньої професійної діяльності. Із урахуванням особливості цієї діяльності, яка за змістом і сутністю є діяльністю творчою, важливим є робота заступника директора закладу освіти, який здійснює управління освітнім процесом, забезпечує упровадження інновацій, організації експериментальної та науково-дослідницької роботи та шукає шляхи удосконалення внутрішкільної методичної роботи.

17 квітня 2018 року на базі Харківської спеціалізованої школи № 13 пройшов семінар-практикум заступників директорів з навчально-виховної та виховної роботи закладів освіти району з проблеми "Формування стратегії розвитку методичної роботи у закладі освіти в умовах розбудови Нової української школи". Заступники взяли участь у методичному квесті на тему: „Модернізація методичної роботи в контексті суспільних трансформацій та забезпечення рівного доступу до реалізації якісної здоров’язбережувальної освіти”, який став активним розвивальним методом групової роботи та інтенсивної взаємодії з отриманням конкретних динамічних знань. Учасники

проходили „квестові зупинки”, на яких вони отримали унікальний та неповторний досвід від учителів початкових класів, суспільно-гуманітарних предметів, природничо-математичних наук, художньо-естетичного циклу, фізкультурно-оздоровчого напрямку та виховників закладу. Така форма організації методичної роботи дозволила поглянути на проблему впровадження здоров’язбережувальних технологій більш об’ємно та з різних ракурсів. За допомогою щоденнику настрою, методу „казкотерапія” учителі формують здорову особистість. На „ранкових зустрічах” вітали заступників директора учителі початкових класів. Духовне здоров’я учнів закладу плекають класні керівники, які продемонстрували маленькі експерименти та „лікували” учасників квесту добрим словом.

Висока інтенсивність групової взаємодії, активність і самостійність учасників, актуальний досвід, виконання індивідуальних і групових вправ дозволила максимально ефективно і злагоджено організувати роботу засідання у практичному модулі. На етапі рефлексії заступники директора з навчально-виховної та виховної роботи дійшли до висновку, що ефективне використання нетрадиційних форм науково-методичної роботи, які мають інноваційний характер, сприяє активізації практичної діяльності вчителів і робить методичну роботу у закладі динамічною та активно-творчою.

У інформаційно-аналітичному модулі відбулася відкрита дискусійна панель щодо стану підготовки до реалізації змісту Концепції „Нова українська школа” у частині, що стосується Державного стандарту початкової загальної освіти. У рамках методичного діалогу „Нормативні, теоретико-методологічні та організаційні засади початкової освіти” методистом відділу освіти увага акцентувалася на пріоритети розвитку початкової освіти відповідно Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа». Заступники обмінялися досвідом роботи. Плідно працюючи в групах, окреслили проблеми й перспективи впровадження нового стандарту в закладах освіти району. Окрім того було наголошено на тому, що змістові напрями діяльності та пріоритетні завдання методичної роботи у школах в умовах реформування, залежать від безперервної освіти педагога за індивідуальною освітньою траєкторією на основі сучасних форм, моделей та практик, а особливо – від ролі самоосвіти в професійному розвитку вчителя.

З 17.03.2018-07.06.2018 в рамках підготовки до роботи в умовах Нової української школи відбувся 60-годинний курс-тренінг підвищення кваліфікації учителів початкових класів, які навчатимуть учнів перших класів у 2018/2019 навчальному році та заступників директорів ЗЗСО з навчально-виховної роботи в початкових класах, з питань запровадження Державного стандарту початкової освіти. На базі Харківської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 126 Харківської міської ради Харківської області Холодногірського району.

За 60 годин плідної співпраці в динамічній, інтерактивній формі учасники тренінгу:

- працюючи в групах, визначили новації Державного стандарту початкової освіти та Типових освітніх програм 1-2 класи);
- провели інтерактивні вправи „Інтеграція” та „Критичне мислення”;
- виконуючи різноманітні завдання інтегрованого курсу „Я досліджую світ”, „занурилися“ у тематичний тиждень навчальної модельної програми;

- вчилися правильно формувати фізичне середовище освітнього простору початкової школи;
- вивчали досвід запровадження інновацій у роботі з батьками;
- визначали вектори змін у методичній роботі та моделювали заходи щодо управлінської підтримки професійного розвитку вчителів в умовах Нової української школи.

Заступники директорів обговорили проблеми і визначили стратегічні напрямки підготовки до старту Нової української школи. На часі багато питань, які потребують опрацювання, проте у всіх є бажання зробити школу кращою.

Спеціальний курс-практикум складався із трьох модулів, кожен із яких містив практичні елементи. Тренерами-педагогами Дурягіною О.В. та Дараган О.В. було акцентовано увагу на основних аспектах роботи в умовах імплементації Закону України «Про освіту», розглянуто концептуальні зміни реформування школи, управлінські рішення, які необхідно приймати щодо запровадження Концепції „Нова українська школа”, обговорено Державний стандарт початкової загальної освіти та Типові навчальні плани для 1-2 класів. Плідною була робота в групах вчителів, де були окреслені проблеми й перспективи впровадження нового стандарту, особливостей організації освітнього середовища.

Учасники курсу-практикуму мали можливість обговорити проблеми та запровадження Концепції „Нова українська школа” та визначили основні критерії, які потрібно буде врахувати при плануванні освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти у 2018/2019 навчальному році.

26 -30 березня 2018 року відбулася друга очна сесія підвищення кваліфікації учителів початкової школи, які навчатимуть учнів 1-х класів за новим Державним стандартом початкової загальної освіти у 2018/2019 навчальному році.

Вчителі початкових класів уже відкрили для себе світ інших підходів до навчання дітей молодшого шкільного віку. Вони чітко розуміють, у чому полягає реформа освіти, яка перебудовує школу з надання знань до школи компетентностей для життя у сучасному часі. У процесі роботи учасники тренінгу продовжили вивчати з актуальні питання організації освітнього процесу. Тренер-педагог Дурягіна О.В., заступник директора з навчально-виховної роботи, розкрила для вчителів основні поняття: „інклюзивна освіта”, „діти з особливими освітніми потребами”, ознайомила з особливостями організації освітнього процесу в інклюзивному середовищі, надала практичні

поради щодо роботи з учнями з різними функціональними обмеженнями. Працюючи у групах, учителі аналізували риси і вміння педагога, необхідні у роботі з дітьми з особливими освітніми потребами. Також протягом лекцій, практикумів, тренінгів вчителів ознайомили з новими підходами до організації безпечного освітнього середовища, орієнтованого на дитину. Основними цілі заняття - вивчення планів ефективної організації освітнього середовища, розробка власних планів класних кімнат, які забезпечують ефективний різнобічний розвиток дітей, розуміння важливості використання стін класної кімнати як засобу комунікації, створення переліку навчальних матеріалів для класної кімнати – реалізовувалися у формі інтерактивного навчання.

22.Сучасний вчитель як провідник змін

З 1 вересня 2018 року вчителі, які працюватимуть з першокласниками, мають реалізувати освітні зміни відповідно до Концепції Нової української школи – кожен у власному класі. Саме педагогам відводиться ключова роль в реформі загальної середньої освіти. Це означає, що необхідно переосмислити сутність соціальної і професійної місії вчителя. Здатність творчо працювати, приймати нестандартні рішення, уникати шаблонів і стереотипів, організувати культурно-мовне та освітньо-розвивальне середовище – такими є критерії професійної компетентності фахівця початкової школи сьогодні.

Міністерство освіти і науки України затвердило [програму](#), згідно з якою вчителі та педагогічні працівники проходять обов'язкові [курси](#) підвищення кваліфікації для роботи в Новій українській школі. Мета перепідготовки — зробити так, щоб усі вчителі Нової української школи володіли сучасними практиками, технологіями, методиками, формами і методами роботи на засадах інноваційних освітніх підходів. Згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 15.01.2018 № 36 „Про затвердження Типової освітньої програми організації і проведення підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладами післядипломної педагогічної освіти” вчителі опрацювали Модуль 1 «Сучасний учитель як провідник змін». Заняття з елементами тренінгу були

спрямовані на вдосконалення компетентності педагогів щодо саморозвитку та успішної самореалізації в професійній діяльності на основі чітко визначених засад Концепції Нової української школи. Учителі обговорили роботу на інтерактивній онлайн-платформі з підвищення кваліфікації та вирішували організаційні питання щодо проходження онлайн-курсу. Шляхом інтерактивного інформування учасники мали можливість розширити знання, отримані під час роботи за модулями онлайн-курсу на платформі EdEra. Педагоги ознайомилися з мотиваційними дослідженнями Українського інституту майбутнього щодо того, як сприймати постійні зміни в освіті і як управляти змінами та залишатися задоволеними. Учасники ознайомилися зі змістом Типової освітньої програми підвищення кваліфікації та формами її реалізації. Виконавши руханку „Фруктовий салат”, учителі об’єдналися для подальшої роботи у групах, та сформували „Кошик очікувань” від роботи під час сесій. Нова місія педагога розглядається в контексті європейського професіоналізму із збереженням кращих ментальних українських характеристик, європейського виміру педагогічних якостей. Тому наступним етапом роботи було знайомлення із західними моделями освіти США, Польщі, Болгарії, Фінляндії та аналіз освітніх запозичень у роботі української початкової школи. Через взаємодію в командах вчителі опрацювали інформаційний матеріал, переглянули відеофрагменти та, скориставшись експертними картками, презентували підсумки роботи.

Емоційним тлом заняття та ресурсом для удосконалення професійних умінь стали практичні вправи для розвитку дрібної моторики. Учителі мали можливість анонімно ставити запитання, відповіді на які готували модератори заняття. Теми занять „Основні підходи в освітньому процесі” були розподілені на два блоки: „Чому компетентнісний підхід” і „Як реалізувати компетентнісний підхід”. Протягом заняття через інтерактивні повідомлення, роботу у групах, практичні вправи учителі обговорювали виклики, що зумовили прийняття реформаторських рішень в освіті, чинники якості початкової освіти, мету та головні компоненти Концепції Нової української школи. Учасники створювали

моделі Школи компетентностей XXI століття та випускника Нової української школи. Особливу роль у стратегії проведення семінару було відведено перегляду відеофрагментів, підготовлених Міністерством освіти і науки, як ключових для розуміння освітньої політики щодо створення психологічно безпечного й фізично комфортного освітнього середовища. З метою забезпечення новітніх підходів до організації предметно-формульованого середовища у закладах загальної середньої освіти району учителі переглянули слайдові презентації приміщень, в яких працюють сьогодні, та виробили корисні поради щодо змін в організації фізичного простору.

На короткий час „ставши дітьми”, вчителі Холодногірського району виконували завдання, які допомагають встановити взаємодію з учнями та навчити їх комунікації, сприяють формуванню навичок співпраці, забезпечують природній і зрозумілий освітній процес. Учителі анонімно висловили власне ставлення до освітньої реформи. І воно однозначне: зміни необхідні!

2.3. Семінари-практикуми учителів початкових класів у форматі Концепції „Нова українська школа”

"Нова українська школа: на шляху до здійснення" – проблемне питання, у роботі над яким об'єдналися учителі початкових класів закладів загальної середньої освіти з березня 2018 року. Педагоги активно опрацьовували

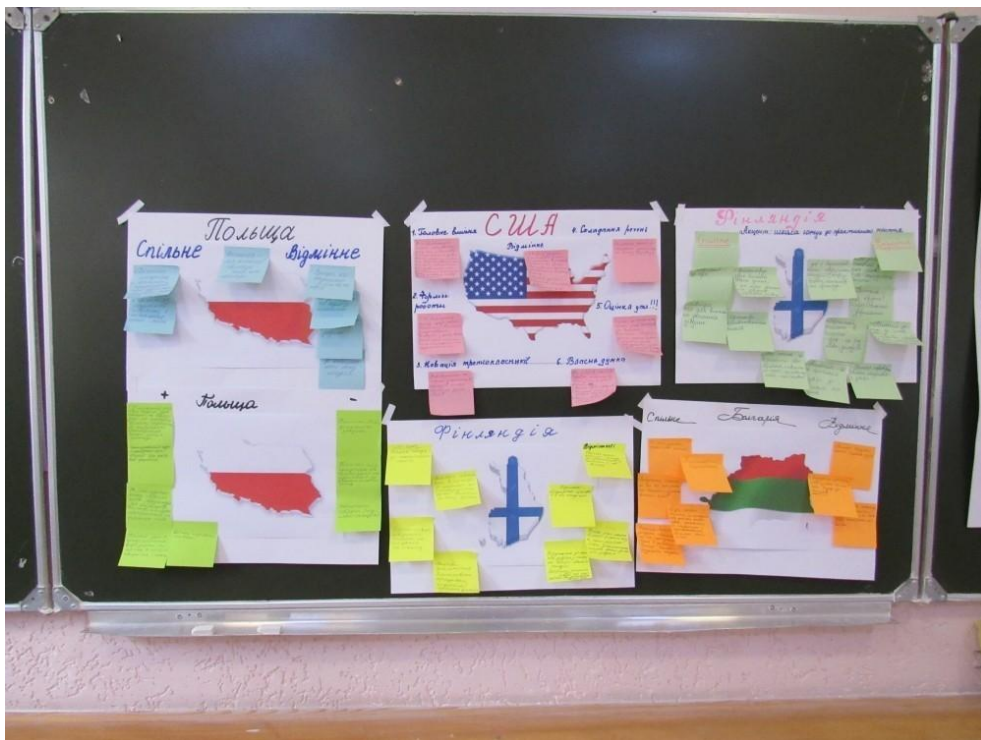
питання теорії та практики впровадження Концепції „Нова українська школа”, знайомилися з особливостями дистанційного навчання.

Мета семінарів-практикумів - сприяти інформаційній і методичній підготовці вчителів до утілення реформаторських ідей Міністерства освіти і науки України, організувати роботу над розв’язанням низки проблем, а саме: як перетворити традиційне навчання у процес розвитку особистості дитини; як перейти від формату відтворювання отриманої інформації до опанування компетентностей, що стануть у нагоді для прийняття рішень у повсякденному житті; як навчити школярів самостійно аналізувати інформацію, критично мислити, адаптуватися до змін, співпрацювати в команді, успішно вирішувати життєві проблеми.

Учасники семінару, виконуючи вправу „Моя рефлексія”, обмінялися інформацією та обговорювали ключові компоненти формули нової школи, ключові компетентності та наскрізні уміння учнів, основні принципи педагогіки партнерства. У практичній частині заходу було використано низку практичних вправ, спрямованих на вивчення методичних ідей та підходів до створення освітнього середовища у 1 класі: педагоги навчалися проводити ранкові зустрічі, створювали макет класної кімнати, практикувалися у виробленні правил роботи класу, обговорювали підходи до роботи з батьками. Більш глибокому розумінню застосування інтегративного підходу у навчанні учнів сприяла практична робота за однією з модельних програм пілотних класів. За основу методичного практикуму було взято матеріали інтерактивного посібника та методичні розробки веб-ресурсу „Нова українська школа”.

Протягом активної роботи учителі 1-их класів розглянули проблему „Ігрові технології: шляхи забезпечення умов для інтелектуального, соціального, морального розвитку першокласників”. Як активізувати пізнавальну діяльність учнів, формувати комунікативні уміння, математичні знання засобами гри та візуалізації - ось перелік актуальних питань, які педагоги опрацювали через призму набутого досвіду та з врахуванням новітніх вимог. Важливою частиною роботи семінару-практикуму були майстер-класи

„Робота в групах під час підготовки і проведення навчальних проєктів” (на прикладі навчального проєкту „Як живуть мурахи?”) та „Використання ігрових технологій на уроках природничо-математичного циклу”. Учителі приділили увагу дотриманню методичних вимог щодо проведення динамічних пауз як одного з ефективних методів забезпечення оптимізації рухової активності школяра та попередження втоми. Організація практичної роботи в групах розглядається педагогами як один із способів накопичення методично-дидактичного ресурсу.

Концепція Нової української школи має визначальний вплив на удосконалення методів, методик, засобів навчання сучасних школярів. Як одне з наскрізних завдань сучасного освітнього процесу, зазначається у документі, є розвиток критичного мислення учнів.

3. Робота з обдарованою молоддю

У II етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад із навчальних предметів взяли участь 118 учнів 6-11 класів школи (13,3% від кількості учасників олімпіад усіх загальноосвітніх закладів району). З них призерами стали 31 учень, посівши 50 призових місць (19,6%), направлено для участі в обласному етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад із навчальних предметів – 20 учнів (21направлення) (24,3%), з 50 призових місць перших – 17, других – 11, третіх – 22.

Порівнювано з минулим навчальним роком учителі активізували та урізноманітнили роботу з обдарованими дітьми, стали залучати більшу кількість учнів, домагаючись того, щоб одна й та ж дитина брала участь не більше, ніж у трьох олімпіадах. Такий підхід призвів до збільшення кількості призових місць й покращенню їх якісного складу (кількість перших місць збільшилась на 3). На шкільному рівні були проведені предметні олімпіади з української мови та математики для учнів початкової школи.

За результатами теоретичних і практичних турів районних етапів олімпіад визначалась особиста першість учасників та школи-лідери. Серед найкращих

інтегральних показників за підсумками змагань визначено й команду ЗОШ № 126, яка одержала II рейтинговий номер.

Більшість учасників олімпіад виявили глибокі знання з окремих предметів, високий рівень сформованості відповідних компетенцій, оригінальність у написанні творчих робіт.

З окремих предметів найвищий рівень знань показали учні таких учителів школи:

з української мови та літератури – Бендеги С.П., Вірик О.І., Балали Л.М., Павлусенко Я.І., Кудрявцевої Л.В.;

з математики – Шнуркової С.П., Попової В.І., Близнюк О.В.;

з біології, екології – Одинцової З.І., Устименко В.В.;

з хімії – Косенко О.Е.;

з фізики – Ткаченко О.М., Ноженко А.Ю.;

з правознавства – Новосьол Ю.О.;

з економіки – Константинової Г.І.;

з географії – Константинової Г.І., Усової О.В.;

з англійської мови – Колісниченко І.М., Суботін С.О., Бердник А.В.;

з російської мови та літератури – Калініної О.В.;

з німецької мови – Богданова В.О., Корчак О.В.;

з інформаційних технологій – Пугач Г.І., Виродова І.С., Дмитрієва Т.П.;

з астрономії – Ткаченко О.М.;

з трудового навчання – Сухоруков О.Б., Губська Л.І.

Результативність участі учнів у районних предметних олімпіадах

Навчальний рік	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Кількість призових місць	46	47	46	50
Українська мова та література	7	6	6	7
Російська мова та література	1	4	2	1
Англійська мова/німецька мова	2	3	4/1	3/2
Математика	5	4	3	4
Фізика	5	5	4	7
Астрономія	3	2	3	2
Хімія	5	4	5	6

Географія	3	5	3	2
Біологія	3	3	2	2
Історія	2	1	1	0
Правознавство	-	1	1	2
Економіка	4	4	4	3
Інформатика	2	-	1	4
Інформаційні технології	2	2	1	1
Трудове навчання	-	3	3	3
Екологія	2	-	2	1
Увійшли до збірної району	13	21	19	20

**Участь учнів у III етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад
з навчальних предметів**

	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
Кількість учнів, які увійшли до збірної району	13	21	19	20
Кількість призових місць	6	9	11	7
Відсоток призових місць від загальної кількості учасників	46%	47%	58%	35%

**Аналіз участі учнів школи
у II етапі Всеукраїнських предметних олімпіад за предметами
у 2017/2018 навчальному році**

33СО	Математика	Географія	Фізика	Історія	Українська мова та література	Російська мова та література	Біологія	Екологія	Іноземна мова (Англійська)	Іноземна мова (німецька)	Економіка	Правознавство	Хімія	Інформатика	Трудове навчання	Інформаційні технології	Астрономія	Загальна кількість призових місць
ХЗОШ №126	II-2 III-2	I-1 II-1	I-2 II-2 III-3	-	I-1 II-2 III-4	III-1	III-2	I-1	I-2 III-1	I-1 III-1	I-2 III-1	II-1 III-1	I-1 II-2 III-3	I-1 II-1 III-2	I-3	III-1	I-1	I-17 II-11 III-22

**Аналіз участі учнів школи
у III етапі Всеукраїнських предметних олімпіад за предметами
у 2017/2018 навчальному році**

ззсо	Математика	Географія	Фізика	Історія	Українська мова та література	Російська мова та література	Біологія	Екологія	Іноземна мова (Англійська)	Іноземна мова (німецька)	Економіка	Правознавство	Хімія	Інформатика	Трудове навчання	Інформаційні технології	Астрономія	Загальна кількість учасників/ призових місць
ХЗОШ №126	1/0	1/0	3/III		1/I	1/		1/	2/III-2		2/III		2/0	1/0	3/II		2/II	20 /I-1, II-2, III-4

Як свідчить аналіз звітів, учні профільних класів школи: математика (вчитель Близнюк О. В.) не посіли призові місця, економіка (вчитель Константинова Г.І.) посіли призові місця з відповідних предметів. У 2018/2019 навчальному році ШМО, творчим групам учителів-предметників необхідно чітко спланувати роботу з обдарованими дітьми, працювати над підвищенням рівня якості знань учнів, підвищувати якість підготовки учнів до олімпіад з екології, інформатики, історії, хімії, активніше залучати учнів до участі в інтелектуальних конкурсах, продумувати науково-теоретичні питання для обговорення на засіданнях стосовно реалізації науково-методичних проблем.

Ще одним напрямом роботи з обдарованими учнями є участь у Всеукраїнському конкурсу-захисті науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України. У Конкурсі-захисті працювало 40 секцій, в 7 з яких (економіка, мікроекономіка та макроекономіка, медицина, мультимедійні системи, навчальні та ігрові програми, мистецтвознавство, прикладна математика, правознавство) взяли участь 7 юних дослідників школи.

За результатами заочного туру, виконання контрольних завдань з базових дисциплін та захисту науково-дослідницьких робіт було визначено 6 переможці Конкурсу-захисту у 2017/2018 навчальному році: III місце – у секції прикладна математика, I місце – у секції медицина, I місце –

	Р	М	Р	М	Р	М	Р	М	В	Р	М	Р	М	В	М	Р	М	Р	М	Р	М	В	Р	М			
ХЗОШ№1 26					3	2					1	2			2	1		3	2						3		

У порівнянні з минулим навчальним роком кількості призових місць зменшилась.

	2015-2016	2016-2017	2017-2018
	навчальний рік	навчальний рік	навчальний рік
Кількість I місць	-	2	2
Кількість II місць	5	4	2
Кількість III місць	2	1	2

Участь у міському етапі турніру юних фізиків, економістів, «Швидкий пошук в Інтернеті» (кер. Дмитрієва Т.П. 2 учні).

На виконання наказів Департаменту освіти Харківської міської ради від 19.02.2018 №36 «Про проведення XVI міської олімпіади випускників школи I ступеня «Путівка в науку», Управління освіти адміністрації Холодногірського району Харківської міської ради від 26.02.2018 № 35 «Про проведення I (районного) етапу XVI міської олімпіади випускників школи I ступеня «Путівка в науку» та з метою пошуку та підтримки обдарованих школярів, розвитку творчих здібностей учнів школи I ступеня 22 березня 2018 року на базі Харківської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 126 Харківської міської ради Харківської області відбувся I (районний) етап XVI міської олімпіади випускників школи I ступеня «Путівка в науку», у якому взяли участь 36 учнів четвертих класів всіх закладів загальної середньої освіти району в трьох освітніх галузях (математика, українська мова, природознавство). За рішенням журі були визначені переможці.

4. Підсумки виховної роботи

Керуючись Законами України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про охорону дитинства», «Основними орієнтирами виховання учнів 1-11-х класів загальноосвітніх навчальних закладів України», затвердженими наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 31.10.2011 № 1243 та іншими нормативно-правовими документами протягом 2017/2018 навчального року виховна робота ХЗОШ № 126 була спрямована на виконання завдань і реалізацію Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 16.06.2015 р. № 641.

Основна мета виховної роботи у 2017/2018 навчальному році – виховання громадянина - патріота України, готового брати на себе відповідальність,

самовіддано розбудувувати країну як суверенну, незалежну, демократичну, правову, соціальну державу, забезпечувати її національну безпеку, сприяти єдності української політичної нації та встановленню громадянського миру й злагоди в суспільстві.

У 2017/2018 навчальному році вирішувалися наступні завдання:

- виховання поваги до Конституції держави, законодавства, державних символів - Герба, Прапора, Гімну,
- виховання в учнівській молоді національної самосвідомості, налаштованості на осмислення моральних та культурних цінностей, історії, системи вчинків, які мотивуються любов'ю, вірою, волею, усвідомленням відповідальності,
- виховання в учнів громадянської позиції; вивчення та популяризація історії українського козацтва, збереження і пропаганда історико-культурної спадщини українського народу; поліпшення військово-патріотичного виховання молоді, формування готовності до захисту Вітчизни,
- виховання поваги та любові до державної мови,
- формування моральних якостей особистості, культури поведінки, виховання бережливого ставлення до природи, розвиток мотивації до праці.

Виховна діяльність здійснювалась через роботу класних керівників у класних колективах, на загальношкільному рівні під час проведення позакласних і позашкільних заходів, залучення учнів до участі в конкурсах, через роботу учнівського самоврядування, діяльності гуртків.

Адміністрація школи приділяла належну увагу методичній роботі класних керівників. З цією метою було організовано роботу методичного об'єднання класних керівників. Протягом року проведено чотири засідання, на яких розглядалися питання: «Про визначення основних напрямків методичної та виховної роботи, затвердження перспективного плану роботи методичного об'єднання класних керівників на 2017/2018 навчальний рік», «Про методичні рекомендації щодо проведення Першого уроку у 2017/2018 навчальному році», «Про обмін досвідом щодо підвищення рівня превентивної роботи в класному

колективі», «Про ефективну взаємодію дитини із сучасною системою медіа в процесі становлення її як особистості», «Про адаптацію учнів 5 класу до середньої ланки», «Про використання інноваційних технологій у виховній роботі», «Система роботи класного керівника щодо формування в учнів культури поведінки та спілкування», «Організація системи профілактики правопорушень серед дітей та підлітків на основі гуманізації сучасної школи».

Виховний процес здійснювали, заступник директора з виховної роботи, 36 класних керівників, педагог-організатор, практичний психолог, соціальний педагог. З них вищу освіту мають 40 педагогів.

Згідно з річним планом роботи ХЗОШ № 126 у 2017/2018 навчальному році педагогічний колектив працював над виховною проблемою: «Формування національно - патріотичної свідомості учнівської молоді в сучасних суспільно - політичних умовах».

Пріоритетними напрямками виховання в навчальному році були :

- ціннісне ставлення особистості до суспільства та держави;
- ціннісне ставлення особистості до мистецтва;
- ціннісне ставлення особистості до сім'ї, родини, людей;
- ціннісне ставлення особистості до природи;
- ціннісне ставлення особистості до себе;
- ціннісне ставлення особистості до праці.

Реалізація завдань виховної роботи у 2017/2018 навчальному році здійснювалася шляхом співпраці з педагогічним та учнівським колективами, з батьками учнів, позашкільними закладами та громадськими організаціями; через використання найбільш поширених виховних технологій, зокрема: годин спілкування (години класного керівника); технології колективного творчого виховання; проектної технології.

Виховна робота в школі має чіткий та цілеспрямований характер.

Протягом року питання виховної роботи розглядалися на нарадах при директорі протокол від 22.08.2017 № 12, від 14.09.2017 № 13, від 10.10.2017 № 15, від 24.10.2017 № 16, від 15.11.2017 № 17, від 20.12.2017 №18, від 17.01.2017 №19,

від 29.12.2017 №20, від 15.01.2018 № 1, від 30.01.2018 № 2, від 28.02.2018 № 4, від 14.03.2018 № 5, від 29.03.2018 № 6, від 16.04.2018 № 7, від 27.04.2018 № 8, від 16.05.2018 № 9, від 25.05.2018 № 10, засіданнях педагогічної ради, на засіданнях ради школи.

З метою надання методичної допомоги класним керівникам протягом навчального року проводились наради та консультації з питань організації та здійснення виховної роботи в класних колективах. Практичний психолог, соціальний педагог, педагог-організатор, класні керівники брали участь у районних, міських та обласних заходах з питань виховання.

Виховні заходи, що проводились класними керівниками протягом 2017/2018 навчального року, були різноманітними, відповідали віковим особливостям учнів, сприяли розвитку творчих здібностей та ініціативності школярів. Аналіз відвіданих виховних заходів показав, що виховна робота проводиться на належному рівні, використовуються сучасні технології виховання учнів.

Статистичні дані щодо організації виховної роботи за 2017/ 2018 навчальний рік

Напрями виховної роботи	Кількість заходів	Кількість учнів, які брали участь
Ціннісне ставлення особистості до суспільства та держави	37	800
Ціннісне ставлення особистості до мистецтва	40	900
Ціннісне ставлення особистості до сім'ї, родини, людей	34	965
Ціннісне ставлення особистості до природи	20	700
Ціннісне ставлення особистості до себе	22	940
Ціннісне ставлення особистості до праці	21	930

85% учнів брали участь у різних формах роботи виховного спрямування.

Напрями виховної роботи:

Ціннісне ставлення особистості до суспільства та держави

Питання національно-патріотичного виховання знаходиться в системі пріоритетів реалізації освітньої політики в Харківській загальноосвітній школі

I-III ступенів № 126 Харківської міської ради Харківської області, які були спрямовані на формування в учнів патріотизму, національної та громадянської свідомості.

У навчальному закладі наявні основні нормативні документи щодо національно-патріотичного виховання. Нормативно – правові документи систематизовано в електронному та друкованому вигляді, у збірниках. Усі вчителі ознайомлені з нормативними документами, що регламентують роботу із зазначеного питання на нараді при директорові, при заступнику директора з виховної роботи. Методичні рекомендації з питання реалізації концепції національно - патріотичного виховання надані класним керівникам на засіданні методичних об'єднань класних керівників.

У школі сплановано систему заходів з посилення національно-патріотичного виховання дітей і учнівської молоді, згідно з якими організовано роботу вчительського і учнівського колективів. У 2017/2018 навчальному році заходи були проведено.

Національне – патріотичне виховання учнів у школі здійснюється комплексно – через навчальний процес, позакласну виховну роботу, функціонування органів учнівського самоврядування і носить послідовний характер.

На формування національно-патріотичної свідомості дітей та молоді спрямовано проведення різноманітних заходів з відзначення пам'ятних дат національного та військово-патріотичного змісту, серед яких: тематичні зустрічі, лекції, уроки за участю воїнів-учасників АТО, фахівців з історії України, концерти, місячники тематичного спрямування, флешмоби, конференції, круглі столи, форуми, культурологічні заходи, відвідання пам'ятних місць, перегляди кінофільмів тощо.

У навчальному закладі оформлені куточки державної символіки відповідно до рекомендацій щодо порядку використання державної символіки в навчальних закладах України (затверджені наказом МОН України від 07.09.2000 № 439).

У системі позакласної виховної роботи зі школярами передбачено заходи з використанням державної символіки, розкриттям її змісту, історії виникнення та сучасного тлумачення, а саме: бесіди «Я й Україна», «Знати й поважати Герб своєї Вітчизни, її Прапор і Гімн», „Наша Батьківщина – Україна», «Державна символіка України». З метою відзначення 80 - річчя від дня народження патріота, політичного діяча, дисидента В'ячеслава Чорновола, виховання в учнів патріотизму, поваги до історії України в школі протягом 2018 року були проведені наступні заходи: цикл виховних годин «Життєвий шлях В'ячеслава Чорновола», присвячених 80-річчю від дня народження патріота, дисидента; тематичні диктанти: «Внесок В.Чорновола у встановленні незалежності України»; тематичні уроки з історії України, круглий стіл учнів 10-11 класів на тему «В'ячеслав Чорновол – політик світового рівня», перегляд документального відеофільму «Український державник – В'ячеслав Чорновол».

Одним із пріоритетних напрямів національно-патріотичного виховання є вшанування ветеранів та учасників бойових дій, увічнення пам'яті захисників України, борців за незалежність України у ХХ столітті.

Відповідно до Указу Президента України "Про відзначення Дня захисника України" від 23.08.2015 року № 497 з 11.10 по 17.10 2017 року в ХЗОШ № 126 проведено заходи з відзначення Дня захисника України: тематичні бесіди та виховні години з метою висвітлення історії українського козацтва, фотовиставка "Історія Українського реєстрового козацтва", конкурс малюнків та плакатів до Дня Українського козацтва, книжкова виставка "Героїв стежина від батька до сина" для читачів бібліотеки, патріотична година "Нащадки козацької слави" для учнів 1-4 класів, "Я - майбутній захисник України" для учнів 11 класів, тематичний вечір "Лине слава козацька з далеких віків" для учнів 10-х класів, виховна година "Сила й міць наших захисників" 7-8 класи, історична година "Живий голос далекої епохи" для учнів 5-6 класів, спортивні змагання «Козацькі розваги» для учнів 6-х класів, покладання квітів до місць поховань захисників України, години спілкування: "Від козаків до наших днів збережемо вогонь батьків"; "Герої живуть поруч"; "Україна від козацьких часів до

сьогодення”, воєнізована естафета для учнів 11-х класів, зустріч з військовослужбовцями ЗСУ. У заходах взяли участь 940 учнів школи.

Ведеться пошук матеріалу та оформлення фотовиставки та експозиції, присвяченої героїчним подіям історії та сучасності нашої держави, героям АТО, Революції Гідності, випускникам-військовослужбовцям та волонтерам. Експозицію буде розміщено в музеї історії школи після його реконструкції.

Здійснюється збір матеріалу та оформлення стенду в експозиції шкільного музею про Комарова Ігоря Олексійовича, молодшого сержанта 93-ої окремої механізована бригади, випускника школи 1989 року, який загинув 29 серпня 2014 р. в с. Новокатеринівка Старобешівського району Донецької області під час виходу з Іловайського котла.

На виконання Указу Президента України "Про вшанування подвигу учасників Революції гідності й увічнення пам'яті Героїв Небесної Сотні" від 11 лютого 2015 року № 69 21 лютого 2018 року в школі відзначали День Героїв Небесної Сотні: тематичні години спілкування про масові акції громадського протесту в Україні, що відбувалися в листопаді 2013 року – лютому 2014 року, та про їх учасників, перегляд документального фільму «Революція Гідності. Ціна свободи», присвяченого історичним подіям в Україні під час Революції Гідності (листопад 2013 – лютий 2014 року), оформлено книжково-журнальну та фотовиставку до Дня Героїв Небесної Сотні, загальношкільну хвилину мовчання за Героями Небесної Сотні.

З 04 жовтня 2017 року проведено заходи, присвячені 27-й річниці Революції на граніті з метою вшанування патріотизму й мужності української молоді, яка в жовтні 1990 року стала на захист прав і свобод людини і громадянина, національних інтересів українського народу, а також утвердження в Україні ідеалів свободи й демократії, а саме: години спілкування «Український патріотизм проти комуністичної системи», “Революція на граніті. Перший майдан”, “Революція на граніті – Свято Воскресаючого Духу”, “Акції протесту 90-го. Мета й методи боротьби”, “Молодь у боротьбі за відновлення української

державності: Революція на граніті. Помаранчева революція. Революція Гідності».

На виконання Указу Президента України від 13.11.2014 № 871/2014 «Про День соборності України» 22 січня 2017 року в школі відзначили День соборності України. Проведено низку заходів, а саме: тематичні години спілкування “Чи соборна нині Україна?”, “Історія національно-визвольних змагань на початку ХХ століття”, “Славетні імена України”, “ Великі творці соборності”, “Крути – символ національного відродження”, “ Україна, твоя доля – єдність, злагода й воля”, виставка-конкурс малюнків «Моя мала й велика Батьківщина», фестиваль відеопрезентацій «Сучасний українець. Який він?», науково – практичну конференцію “Акт злуки – символ єдності України”, “Злука УНР і ЗУНР”.

Учні школи є постійними учасниками конкурсу духовно-філософської та громадянської поезії «В ім'я життя, любові та миру», присвяченого ветеранам локальних війн та учасників АТО. Робота учениці 11-А класу Маркової Анастасії відзначена грамотою.

З 03.05.2018 до 10.05.2018 був проведений тиждень національно – патріотичного виховання, присвячений відзначенню 73-річниці Перемоги над нацизмом в Європі, а саме: уроки мужності та пам'яті «1939 – 1945рр. Ніколи знову», лінійка – пам'яті «Захисникам Вітчизни – вічна слава», флешмоб «Голуб миру», свята-вшанування, присвячені героям-визволителям України в роки Другої світової війни «Щоб пам'ятали», зустрічі з ветераном Другої світової війни Долговим О.С., дітьми війни, воїнами-учасниками АТО на сході України.

Учитель трудового навчання Губська Л.І. провела майстер – клас з виготовлення «Червоного маку» для учениць 9-10 класів.

У квітні 2018 року в школі проведені тематичні заходи, пов'язаних з 32-ми роковинами Чорнобильської катастрофи, а саме: уроки пам'яті «Чорне крило Чорнобиля» для учнів 1-11 класів, перегляд документальних фільмів «Екологія України після Чорнобиля», конкурс малюнків та плакатів «Пам'ять про

зранений край», зустріч з головою громадської організації «Союз Чорнобиль Україна» Кичком І.К., концерт – реквієм для учнів 8-х класів «Чорнобиль – скорбота пам'яті людської».

З патріотизмом органічно поєднується етнічна самосвідомість громадянина. Етнічна самосвідомість підрастаючого покоління базується на етнічній ідентифікації, яка вбирає в себе любов до свого народу, віру в його духовні сили, її майбутнє, готовність до праці на користь народу; знання та уміння осмислювати його моральні та культурні цінності, історію, звичаї, обряди, символіку; передбачає систему вчинків, які мотивуються любов'ю, вірою, звичками, знаннями, відповідальністю перед своїм народом.

Щорічно в школі проводиться фестиваль традиційного мистецтва Слобожанщини «Покуть». У 2017/2018 навчальному році фестиваль був вдруге проведено на шкільному рівні.

Мета фестивалю - популяризація культурних та моральних цінностей сім'ї, відродження та збереження народних, родинних традицій та історичної спадщини, підвищення престижу української національної культури, привернення уваги широких кіл громадськості до проблем сім'ї. Фестиваль проходив за номінаціями: «Скарбниця народних талантів» (презентація на сцені традиційного або стилізованого фольклору, елементів календарних свят та обрядів). Учні та батьки школи презентували свято Масляної й посіли в цій номінації I місце; «Звичаї та традиції українців у народному календарі» (презентація дослідницьких робіт), де взяли участь дві роботи учнів школи за темою «Традиції святкування Масляної в моїй родині», а також роботи дітей були представлені на виставці малюнків та поробок. Окремо до програми Фестивалю включено проведення майстер-класів з різних видів народної творчості та народних ремесел.

З метою сприяння ознайомленню учнів 2-4 класів школи з історією рідного краю та усвідомлення її як невід'ємної частини загальної історії України, формування патріотизму та почуття гордості за свою країну був реалізований шкільний етап Всеукраїнського проекту «Це – наше і це – твоє!».

Під час Першого уроку та виховних годин учні переглянули мультфільмів із серії «Це – наше і це – твоє!» та підготували малюнки до нього.

З метою гідного вшанування загиблих від геноциду Українського народу, вчиненого тоталітарним сталінським режимом 24 листопада 2017 року відповідно до Указу Президента України “Про заходи у зв’язку з Днем пам’яті жертв голодоморів” від 13 листопада 2015 року № 635 у школі проведено заходи до Дня пам’яті жертв голодоморів, а саме: усні журнали «Голодомору в Україні присвячується», «Вічний біль землі моєї» для учнів 5-9 класів, уроки пам’яті «Прости нас, пам’яте, прости» в 10-11 класах; лінійка - реквієм «Трагічні уроки історії», години спілкування «У пам’яті про скорботний тридцять третій» «Як це було» для учнів 1- 7 класів, круглий стіл «Вічна пам’ять змореним голодом» 10-11 класи. У школі організовано перегляд відеофільму "Голодомор: очевидці свідчать". Проведено уроки історії за темами: “Злочин влади – трагедія народу”, “Колективізація й Голодомор в Україні: події, факти, уроки”. 24.11.2017 р. була проведена загальношкільна хвилина мовчання. У День пам’яті жертв голодомору учні взяли участь у загальноукраїнській акції «Запали свічку». Загалом у заходах взяло участь 952 учні 1-11 класів.

Протягом 2013 – 2017 років в Харківській загальноосвітній школі І-ІІІ ступенів № 126 Харківської міської ради Харківської області реалізовано заходи Регіональної програми духовно-морального відродження і збереження історичної правди. Заходи було проведено з метою:

- активізації інтересу молоді до історичної спадщини Харківщини;
- духовно-морального становлення молоді, формування в молодого покоління дійсного патріотизму та активної громадської позиції;
- залучення до вивчення історичних подій учнівської молоді у форматі проведення освітніх, культурних заходів (науково-практичних конференцій, семінарів, конкурсів народної творчості, фото - і художніх виставок, кінофестивалів, показів документальних фільмів);
- популяризації освітніх наукових досягнень Харківщини, історичних подій і видатних осіб у житті суспільства.

На виконання програми було запроваджено курс „Православна культура Слобожанщини” для учнів 5-7 класів.

Проводилися благодійні акції “Турбота”, зустрічі з учасниками Другої світової війни та військовослужбовцями української армії, учасника АТО. Учні постійно беруть участь у щорічних обласних, міських та районних олімпіадах, конференціях, семінарах, змаганнях з історико - краєзнавчої тематики, серед яких дитячий фестиваль-конкурс традиційної народної культури «Покуть», конкурс на кращий твір «Вірю в майбутнє твоє, Україно!», конкурси «Україна – моя Батьківщина», «Моє рідне місто», «Щедрість рідної землі», «Моя мала Батьківщина», конкурс плакатів «Збережемо наше довкілля»; Всеукраїнська філософська та історико - краєзнавча конференція учнівської молоді «Пізнай себе, свій рід, свій нарід»; пошуково - краєзнавчі акції «Людяність у нелюдяний час», «Історія міст і сіл України», «Моя земля – земля моїх батьків». Організовано проведення місячника воєнного кіно: проведення кінофестивалю «Правда про Перемогу» . Учні школи переглянули фільми: «Вони воювали за Батьківщину», «Пам’ятай ім’я своє», «Ати-бати, ішли солдати», «Хлопчик у смугастій піжамі». Проведено тематичні екскурсії по рідному краю для учнів школи з метою вивчення історичних подій на Харківщині: до висоти маршала І.С.Конєва; до Дробицького Яру; до Історичного музею; до Меморіалу Харкова в лісопарку; до Музею воїнів-інтернаціоналістів.

Організовано й проведено тематичні уроки, лекції, літературні читання, творчі зустрічі, концертні програми з виконанням пісень воєнних часів, засідання «круглих столів», диспути, науково-практичні конференції та семінари, бесіди за участю ветеранів, учасників бойових дій, працівників тилу періоду Другої Світової війни за темами: «Тільки тим історія належить, хто за неї бореться й живе», «Життя, як блиск меча, яскраве», «Пам'ять серця».

18 травня 2018 учнівський та педагогічний колектив школи долучилися до проведення Свята вишиванки. Протягом дня було проведено виховний захід «Рушники моєї родини», на якому учні ознайомились із історією вишивки.

У межах заходу пройшов конкурс «Краща вишиванка» в номінаціях «Чоловіча вишиванка», «Жіноча вишиванка», «Дитяча вишиванка», конкурс читців поезії «Вишиванка у віршах».

Патріотизм в умовах українського поліетнічного суспільства вимагає від громадянина не лише опанування культурними цінностями власного етносу, а й усвідомлення взаємозв'язку етнокультур української політичної нації в минулому і майбутньому, спільної для всіх етносів долі та мети. Патріот України поважає культуру, звичаї, традиції представників інших етносів, що входять до складу політичної нації, вміє налагоджувати з ними ефективне спілкування та взаємодію, здатний запобігати конфліктам, а у випадку виникнення конфліктних ситуацій - конструктивно та відповідально розв'язувати їх.

21 травня 2018 проведено інформаційні години, лекції, бесіди, тематичні уроки тощо щодо трагічних подій, пов'язаних із геноцидом кримськотатарського народу та інших національностей.

У шкільній бібліотеці презентовано тематичну виставку друкованих видань на тему «Європейський Союз – Україна». У вестибюлі школи оформлено інформаційний куточок із планом заходів до Європейського тижня місцевої демократії. У класних колективах проведено лекції, «круглі столи», тематичні уроки, турніри інтелектуальних ігор, присвячених питанням територіального устрою та розвитку принципів місцевої демократії в Україні, євроінтеграції, співробітництву між Україною та ЄС. Проведено засідання органів учнівського самоврядування за темою: «Місце та роль органів учнівського самоврядування в сучасній школі». Учителі правознавства провели інформаційні хвилинки «Перспективи розвитку ЄС», «ЄС на захисті демократії». Загалом у проведенні Європейського тижня місцевої демократії взяли участь учні 2-11 класів – 860 осіб.

У січні – лютому 2018 року в Харківській загальноосвітній школі № 126 робочою групою в складі заступника директора з ВР – Балали Л.М., керівника ШМО класних керівників 5-9 класів – Усової О.В. та 10 – 11 класів Устименко

В.В., практичним психологом Лук'янович Н.С. було розроблено анкету «Виявлення стану національно – патріотичного виховання та ступеню сформованості патріотизму в дітей та молоді».

Анкетування є невід'ємною складовою реалізації програми «Стратегія національно – патріотичного виховання дітей та молоді на 2016 – 2020 роки».

Анкетування було проведено серед учнів 7–11 класів. Цей вибір зумовлений тим, що саме в цей вік дитина починає вирішувати більшість соціально – психологічних проблем, актуалізуються питання ставлення дитини до своєї країни, народу, історії.

Мета анкетування – виявлення результатів національно – патріотичного виховання, ступеню сформованості патріотизму, визначення потреби проведення національно – патріотичних заходів та з'ясування зацікавленості учнів у цих заходах.

Об'єкт анкетування – учні 7–11 класів Харківської загальноосвітньої школи № 126.

Предмет анкетування – стану національно – патріотичного виховання та ступінь сформованості патріотизму.

Завдання:

- виявити ступінь сформованості патріотизму в учнів;
- дізнатися, які заходи національно – патріотичного виховання були б найбільш цікавими та корисними для учнів;
- з'ясувати доцільність проведення заходів, спрямованих на національно – патріотичне виховання в шкільний та позашкільний час.

Опитування учнів проводилося шляхом заповнення ними анкет, що дало змогу оперативно охопити значну частину респондентів, здійснити порівняння й уніфікувати форму отримання інформації, що спростило та формалізувало її опрацювання.

Було розроблену спеціальну анкету за тестовим принципом, до якої увійшло 12 запитань. Також респонденти могли висловити свої побажання та

рекомендації щодо такого напрямку роботи, як національно – патріотичне виховання.

Усього в опитуванні взяли участь 215 респондентів.

Аналіз анкет показав, що більшість дітей (95%) розуміє патріотичне виховання як любов до своєї Батьківщини. Це свідчить про досить високий рівень обізнаності учнів стосовно національно – патріотичного виховання.

Термін «відповідальність», як якість особистості з сильними рисами характеру, визначають усі учні, котрі брали участь в анкетуванні. Більшість дітей (96%) зазначили, що необхідно звертати увагу на патріотичне виховання, незначна кількість (3 %) респондентів вказала, що не знають, що це. Значна кількість респондентів (82%) відповіла на питання про значення слів «Батьківщина» та «Вітчизна», що це термінологія, яка позначає місце народження або місце проживання.

Патріотом себе вважає 90% респондентів, серед вказаних причин прояву патріотизму домінують: любов до України (35%), знання державних символів (35%) та повага до традицій (21%).

Більшість учнів (75%) вважає, що патріотичне виховання має здійснюватися в сім'ї. 25% респондентів думає, що патріотичне виховання має проводитися, насамперед, у школі.

Усі респонденти зазначили, що батьки любов до своєї землі мусять прививати з раннього дитинства.

Усі учні відповіли, що в їхньому навчальному закладі проводяться заходи щодо національно-патріотичного виховання. За визначенням 96% респондентів, у загальноосвітньому навчальному закладі згідно з річним планом проводяться виховні заходи щодо формування шанобливого ставлення до історичного минулого свого народу, його звичаїв і традицій, рідної мови.

Більшість учнів (94%) вважають, що в патріотичному вихованні є особлива потреба в наш час. Інші 6% не змогли дати чіткої відповіді на це запитання.

Більшість учнів (83%) хотіли б брати участь у різноманітних заходах, пов'язаних з національно-патріотичним вихованням.

Більшість респондентів (62%) вважають, що патріотичне виховання виховує в людях любов до Батьківщини, почуття обов'язку, самовідданості. У той же час, 21% вважає, що патріотичне виховання формує працьовитість, незалежність характеру, а 16% має думку, що патріотизм виховує інші якості.

У сім'ях 81% респондентів батьки ведуть систематичні бесіди щодо національно-патріотичного виховання, у 10% лише іноді спілкуються на цю тему, а у сім'ях 4% опитаних узагалі не ведуть бесіди, на ці теми.

На питання «Як Ви розумієте: це одне і те ж чи ні: «Бути громадянином означає бути патріотом своєї Батьківщини?»» 65% учнів відповіли, що згодні з цим висловлювання, 1% - не згодні, та 25% вважають, що можна бути патріотом, але не мати громадянства.

На основі аналізу анкетування, можна зробити наступні висновки:

Був виявлений досить високий ступінь сформованості патріотизму в учнів. Найбільш цікавими та корисними заходами з національно – патріотичного виховання були бесіди, класні години, виховні заходи, диспути. Виявлена достатня потреба в проведенні патріотичних заходів як в шкільний, так і позашкільний час.

Таким чином, учні ХЗОШ № 126 у питаннях національно – патріотичного виховання виявили досить високий рівень сформованості 92%. Важливою ознакою патріотизму є й законослухняність, виконання конституційних норм, дотримання чинних законів, знання не лише своїх прав, а й обов'язків. Патріот той, хто своє право вимірює своїм обов'язком. Місія свідомого громадянина-патріота - не руйнувати правопорядок, а берегти, правильно й терпляче вдосконалювати його зміст.

З 04.12.2017 до 08.12.2017 був проведений тиждень правових знань . У рамках тижня правової освіти та правових знань відбулася загальношкільна лінійка, запроваджено день «Право для всіх». З учнями школи проведено Всеукраїнський урок «Права людини» з нагоди проголошення Загальної

декларації прав людини, підготовлені інформаційно-просвітницькі матеріали (буклети, інформаційні листівки, інформаційні бюлетені, пам'ятки-витяги з законодавчих актів) – “Вибір професії”, “Твої права”, “Запобігання торгівлі людьми”, “Підліткам про працю”, лекції для учнів 10-х класів «Права людини починаються з прав дитини», організовані книжкові виставки з юриспруденції, де учні ознайомилися з новинками юридичної літератури. У бібліотеці школи підготовлена виставка літератури, періодичних видань за темою «Правова книжкова полиця». Пройшли виховні години для учнів 1-11 класів. Проведено засідання Університету правових знань для батьків. Традиційним став день «Правової консультації»: зустрічі учнів школи з фахівцями управління юстиції, співробітниками районного відділу МВС України, спеціалістами служб у справах дітей, викладачами вищих навчальних закладів, юристами. Учителями правознавства та класними керівниками проведено всеукраїнський урок «Права людини» з нагоди проголошення Загальної декларації прав людини, конкурс малюнків, плакатів, інформаційних листівок «Правила й закони суспільного життя» серед учнів 1–8-х класів, екскурсія учнів 9-В класу до Харківського обласного Адміністративного суду.

У проведенні тижня взяло участь 630 учнів 1-11 класів, залучені представники органів учнівського самоврядування, волонтерський загін школи.

Протягом 2017/2018 навчального року пройшов шкільний етап міського фестивалю «Діти Харкова – за мир», який включав виставку патріотичних сувенірів, оформлення «Книги миру», виставку малюнків, участь у міському флешмобі «Діти Харкова – за мир».

Важливим напрямком роботи з національно - патріотичного виховання є залучення учнів до волонтерської благодійної діяльності.

Учні 1-11 класів брали участь у конкурсі «Лист захиснику України», який був проведений за ініціативою Харківської обласної спілки ветеранів АТО. Учнівським самоврядуванням реалізовані благодійні різдвяні акції «Учні – воїнам АТО».

Окремим напрямом формування національно-патріотичної свідомості учнівської молоді є військово-патріотичне виховання. Завданнями військово-патріотичного виховання молоді є:

- формування почуття патріотизму, любові до свого народу, його історії, культурних та історичних цінностей;
- виховання громадянських почуттів і свідомості, поваги до Конституції та інших законів України, соціальної активності і відповідальності за доручені державні та громадські справи;
- формування здібностей до аналізу зовнішнього та внутріполітичного становища, вміння на цій основі самостійно адекватно оцінювати події, що відбуваються в державі і світі, свою роль та місце в цих подіях;
- створення нормативно-правової бази та комплексу заходів щодо виховання патріотичних почуттів і свідомості громадян України;
- формування прагнення до оволодіння військовими знаннями, відповідного рівня фізичної підготовки та витривалості;
- підвищення престижу військової служби, військова професійна орієнтація молоді, формування й розвиток мотивації, спрямованої на підготовку до захисту Української держави і служби в Збройних силах України та інших військових формуваннях, здійснення конкурсного відбору кандидатів для вступу у вищі військові навчальні заклади і проходження військової служби за контрактом. З 19.03.2018 до 23.03.2018 відбувся тиждень військово – патріотичного виховання. У рамках тижня учні школи брали участь у спортивних змаганнях, конкурсах малюнків, творів «Що для мене означає захищати Батьківщину». Проводилися зустрічі з ветеранами Другої світової війни, курсантами військових навчальних закладів, представниками військового комісаріату з популяризації військових професій. Для учнів 1-11 класів відбулися уроки мужності «З вірою в Україну». Усього в тижні військово – патріотичного виховання взяли участь 89 % учнів школи.

Протягом року організовано відвідування та співпраця з вищими військовими навчальними закладами, а саме:

- участь учнів 10-11 класів у святі до Дня танкіста ;
- екскурсія юнаків 10-11 класів на факультет військової підготовки НТУ ХПІ з метою ознайомлення з життям та побутом курсантів ;
- екскурсія учнів 10-А класу до Університету цивільного захисту ;
- відвідування учнями 1-11 класів музею Бойової Слави факультету військової підготовки НТУ ХПІ;
- проведення занять з предмета «Захист Вітчизни» з учнями школи на базі НТУ ХПІ з цивільного захисту, вогневої підготовки ;
- проведення денних навчально – польових зборів з учнями 11 класів на базі факультету військової підготовки НТУ ХПІ .

У школі оформлено сучасний кабінет предмету «Захист Вітчизни». У кабінеті «Захист Вітчизни» розміщені стенди, що відповідають змісту основних розділів навчального матеріалу: загальновійськова підготовка, вогнева підготовка, тактична підготовка, прикладна фізична підготовка, основи цивільного захисту; - наявні куточки державної символіки; над стендами розміщуються виписки із законів України.

Протягом 2017/2018 навчального року серед старшокласників школи проведено змагання зі стрільби з гвинтівки, воєнізована естафета, змагання з військово-прикладних видів спорту, військово-патріотична гра «Патріот», що проводилась у травні 2018 р.

Ціннісне ставлення особистості до сім'ї, родини, людей:

Щорічно в школі проводиться тиждень планування сім'ї. У рамках тижня пройшли зустрічі з лікарями міського центру планування сім'ї, лекції для дівчаток, хлопців.

Учнями школи проведені благодійні акції до Дня Святого Миколая. Подарунки передано родинам учнів школи, які опинилися в складних життєвих обставинах.

Ціннісне ставлення особистості до себе передбачає сформованість у зростаючої особистості вміння цінувати себе як носія фізичних, духовно-

душевних та соціальних сил. Воно є важливою умовою формування у дітей та учнівської молоді активної життєвої позиції.

З метою реалізації низки заходів профілактичного, корекційно-розвивального та просвітницько-профілактичного характеру, які сприяють соціалізації особистості в суспільстві; створенні умов для всебічного та гармонійного розвитку учня, стимуляції до саморозвитку, самоорганізації та самореалізації в подальшому житті, здійснюється соціально - психологічний супровід навчально-виховного процесу. Психологічний супровід реалізації моделі виховної системи передбачає: виявлення та становлення індивідуальних особливостей школярів; вплив виховного простору на розвиток, саморозвиток і самореалізацію особистості учня; ціннісне ставлення до суспільства й держави, природи й самого себе.

Відповідно до поставлених завдань соціально-педагогічної діяльності виконано:

1. Сформовано банк даних соціально незахищених категорій учнів.
2. Проведено соціометричні дослідження (спільно з психологом) 1-х-11х класів. Виявлено учнів з високим та низьким соціальним статусом.
3. Проведено анкетування щодо виявлення поширеності негативних явищ серед учнів.
4. Досліджено особливості сімейного виховання учнів, схильних до девіантної поведінки (спільно з психологом).
5. Продіагностовано професійні інтересів учнів 9-х, 11-х класів.
6. Виявлено рівень обізнаності учнів з проблеми наркоманія.
7. Виявлення учнів «групи ризику», відносно яких можна прогнозувати зниження успішності та виявлення дезадаптації (спільно з психологом).
8. Проведення діагностичних методик з метою виявлення можливостей, схильностей та інтересів учнів для подальшої профорієнтаційної роботи.
9. Проведено моніторинг щодо виявлення важко вихованих учнів та їх сімейного мікроклімату.

Розгалужена мережа шкільних гуртків та секцій фізкультурно-оздоровчого та спортивного спрямування перетинається з іншими напрямками (туризм і спортивне орієнтування, воєнно-патріотичні гуртки) спрацьовують достатньо ефективно на задоволення потреб учнів та їхніх батьків (осіб, що їх замінюють) у послугах зазначеного характеру. А співпраця-партнерство з ДЮСШ № 8, іншими спортивними закладами підсилює цю задоволеність шляхом розширення спектру пропозицій.

На базі школи працює 5 бюджетних гуртків:

Гурток	Керівник	Вік учнів	Кількість учнів
Влучний стрілець	Учитель предмета «Захист Вітчизни» Борщов В.К.	10-11 класи	15
«Патріот»	Учитель предмета «Захист Вітчизни» Борщов В.К.	10-11 класи	15
Лідер	Педагог – організатор Новосьол Ю.О.	6-11 класи	17
Культури спілкування та художнього слова	Учитель історії Костильова Є.С	5-7 класи	15
Вокальний гурток «Веселка»	Учитель музики Базюк Н.І.	5-7 класи	25

У напрямі *ціннісне ставлення до мистецтва відбувалося* - відвідування Харківського обласного театру музичної комедії та театру Юного глядача; тематичні заняття у районній бібліотеці; перегляд театральних вистав у ККЗ «Україна», театрі «Мадригал»; відвідування концертних програм на базі Харківської філармонії; перегляд вистав різних театральних студій, у тому числі – шкільних, на базі закладу, зустрічі з харківськими поетами, художниками.

Ціннісне ставлення до праці. Разом з міським та обласним центрами зайнятості оформлений куточок профорієнтаційної роботи «Барометр професій». Підписано спільні плани роботи з електромеханічним ліцеєм, ЦПТО № 2, швейним ліцеєм . Укладені та успішно реалізуються угоди про спільну співпрацю з такими вищими навчальними закладами різного рівня акредитації: Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди; Національний аерокосмічний університет ім.. М .Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»; Українська інженерно-педагогічна академія (УІПА);

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, Національний фармацевтичний університет.

Представники навчальних закладів різних форм акредитації проводили бесіди з учнями 8-11 класів про можливість подальшого навчання. 73 % учнів 9-11 класів брали участь у днях відкритих дверей навчальних закладів різних форм акредитації. Щорічно учні 9-10 класів проходять психологічне тестування професійних нахилів на базі міського центру зайнятості.

Серед форм такої роботи найефективнішими є : екскурсії, зустрічі з фахівцями, колишніми випускниками, вечори, диспути, конференції, класні години, заняття в гуртках, факультативи, що дає змогу спостерігати за розвитком у школярів професійних інтересів.

Учні 11-х класів під час міського проекту «Ніч науки» мали можливість відвідати харківські університети, вищі школи, дослідницькі інститути, ознайомитися з їх роботою й проектами, а також взяти участь у наукових експериментах, дискусіях.

Учні школи брали участь у різноманітних конкурсах, турнірах, фестивалях:

№ з/п	Назва конкурсу	Районний	Міський	Обласний, всеукраїнський	Результат
1.	Гра КВК «Креативний сезон»	+	+		Переможці (I місце в районному етапі), вийшли в ½ міського етапу
2.	Гра «Що? Де? Коли?»	+			Переможці (II місце в районному етапі в обох групах)
3.	Фестиваль традиційного мистецтва Слобожанщини «Покуть»	+			1. I місце в номінації «Скарбниця народних талантів» (презентація на сцені традиційного або стилізованого фольклору, елементів календарних свят та обрядів). Масляна. 2. Учасники «Звичаї та традиції українців у народному календарі» (презентація дослідницьких робіт). «Традиції святкування Масляної в моїй родині».

4.	Марафон унікальних справ	+			Учасники
5.	Конкурс «Новорічна іграшка»	+			Учасники
6.	Районний туристичний зліт, присвячений Усесвітньому Дню туризму	+			Учасники
7.	Конкурс дружин юних пожежних	+			I місце
8.	Конкурс учнівських проєктів «Харків очима небайдужих дітей»	+			Учасники
9.	Конкурс «Великодня писанка»	+			II місце
10.	Конкурс дитячого малюнка «Охорона праці очима дітей»	+			Учасники
11.	Конкурс «Учень року – 2018» у номінації «Спортсмен року» (Смець Тетяна, учень 11-Б класу)	+	+		I місце в районному турі, лауреати місцевого етапу

Важливою складовою системи виховної роботи закладу є розвиток учнівського самоврядування. У ХЗОШ № 126 протягом 16 років діє організація учнівського самоврядування «Шкільні товариші».

За ініціатииви організації учнівського самоврядування при підтримці адміністрації ХЗОШ № 126 були проведені заходи:

Конкурс – змагання «Кращий клас - 2018».

Участь у міському проєкті «Харків – місто молодіжних ініціатив».

Свято вишиванки.

Концерт – зустріч з ветеранами Другої світової війни.

Акція «Голуб миру».

Майстер – клас «Червоний мак».

Участь у конкурсі «Великодня писанка».

Мітинг пам'яті у сквері ім. О. І. Мещанінова.

Виставка дитячих робіт «Пасхальний візерунок».

Конкурс дитячого малюнку до 32-річниці трагедії на ЧАЕС.

Концерт – зустріч з учасниками та ветеранами АТО.

Благодійна акція разом з організацією Червоний Хрест на підтримку дітей - сиріт.

Святковий концерт до Дня учителя та Міжнародного жіночого дня.

Конкурс «Міс школи – 2018».

Конкурс талантів «Я – зірка».

Тематичний день «День святого Валентина», Новий рік.

Благодійна акція до Дня Святого Миколая «Діти – дітям».

Форум – театр «Попередження насилля серед молоді».

Акція «Червона стрічка» до Міжнародного дня боротьби зі СНІДом.

Акція пам'яті жертв Голодомору «Запали свічку пам'яті»

Заходи до 80- річчя від дня народження В.Черновола

Благодійна акція допомоги дітям-переселенцям із зони АТО.

День самоврядування до Дня учителя.

Отже, робота органу учнівського самоврядування ХЗОШ № 126 знаходиться на достатньому рівні, але потребує постійного вдосконалення та залучення якомога більшої частини учнівської молоді. Саме цей аспект є визначальним при плануванні діяльності організації на наступний рік.

Але в організації виховної роботи є певні недоліки, а саме:

- упродовж 2017/2018 навчального року формально працював євроклуб «Світ без меж» (керівник Богданова В.О.);

- на офіційному сайті школи на сторінці «Учнівське самоврядування» не достатньо висвітлювалась робота учнівського самоврядування ;
- не виходить шкільна електронна газета «Шкільний бум»,
- не узагальнено кращий досвід роботи з національно-патріотичного виховання,
- не достатньо організовано взаємодію школи з військовими частинами.